

'Psychiatrische patiënten dwepen niet met de dood'

BRUSSEL

De levenseindekliniek kan een antwoord bieden op de toenemende vraag van psychiatrische patiënten om euthanasie, zegt psychiater Lieve Thienpont. 'De vraag naar euthanasie wordt in volle ernst gesteld.'

SOFIE VANLOMMEL

'Dood-moe van de geleverde strijd wil ik maar één ding: sterven, maar - als het even kon - dan wel in liefde. Suïcide plegen was geen optie: de eenzaamheid en de pijn die hiermee onmiskenbaar gepaard zouden gaan was beslist geen integer afscheid geweest van een leven dat al zoveel pijn deed. Ik stelde een euthanasieprocedure in, en werd daarin gehoord. Vanaf toen viel er een onbeschrijflijke last van m'n schouders'. Otje, 35, verpleegkundige.

Het verhaal van Otje, een schuilnaam, is een van de 26 getuigenissen die psychiater Lieve Thienpont verzamelde in het boek (On)draaglijk lijden. De pijn van het anders-zijn. Ze analyseerde 50 cases van psychiatrische patiënten die haar aanspraken over euthanasie. Het voorbije jaar zijn er weer 80 mensen om hulp komen vragen. Volgens de letter van de wet is euthanasie mogelijk voor wie psychisch "ondraaglijk en uitzichtloos" lijdt. De praktijk, dat is iets anders. "Er is enorm veel

weerstand in de ziekenhuizen, soms worden de patiënten zelfs op straat gezet als het ziekenhuis lucht krijgt van hun gesprekken met mij. Dat verzet is begrijpelijk: hulpverleners kiezen voor het leven, niet voor de dood. De dood lijkt tegennatuurlijk, maar dat is niet zo. Meer dan 70 procent van de Belgen is voorstander van euthanasie bij psychisch ondraaglijk lijden, de weerstand zit niet bij Jan met de pet. In verschillende culturen trekken oude en zieke mensen zich terug om te sterven omdat ze de wereld niet meer tot last willen zijn. Dat is exact wat deze mensen willen. Ze hebben genoeg van het leven"

Hoe zeker kun je daarvan zijn bij een psychiatrische patiënt?

"Bij de minste twijfel, bijvoorbeeld omdat mensen de vraag onder invloed stellen, stuur ik hen terug om te ontwennen. Natuurlijk is die vraag ambivalent. Ze willen niet per se doodgaan, ze willen niet verder leven zoals ze dat nu doen."

Welke mensen kloppen bij u aan?

"Mensen die depressief zijn en die het gehad hebben met de zoveelste therapie die niet werkt. Mensen die bestempeld worden met borderline, met autisme of ontwikkelingsstoornissen.

Elke dag stappen zes mensen uit het leven, in 90 procent van de gevallen door psychisch lijden. De euthanasievraag moet opgenomen worden in preventieplannen."

Is het ethisch verantwoord om de dood als oplossing aan te reiken?

"In twee op de drie cases die ik geanalyseerd heb, vindt de patiënt na het stellen en bespreken van de vraag een nieuwe adem: een andere therapie of hernieuwd contact met de familie. Zestien mensen kregen een positief advies voor euthanasie. Drie mensen zijn uit het leven gestapt."

Wat als er over enkele jaren een behandeling is voor hun probleem?

"Als ze de balans opmaken weegt dat waterkansje niet op tegen hun lijden. Het gaat hier niet om mensen die dwepen met de dood. De vraag naar euthanasie wordt in alle ernst gesteld."